

2025-09-12

Socialtjänst utbildning och arbetsmarknad
Mimi Throne-Holst

Minnesanteckningar Socialchefsnätverket 12 september 2025

12 september 09.00-16.00 digitalt via Teams

Hej och välkomna – Veronica Wolgast ordförande

Välkommen till nya i nätverket, Pernilla Ekstrand och Carina Andersson som representerar Jönköpings län. Martin Hansson, Kronoberg ersätter Anneli Loberg idag. Pernilla Ahlström från Västerbotten ersätter Andreas Witt idag som slutat. Ulrika Westerlund kommer bli ordinarie och ersätta Andreas framöver.

Anna Thomsson ifrån SKR har slutat i nätverket och Marta Gandra tar över efter Anna, Marta är samordnare för Barn- och unga frågorna på SKR, har tills nyligen suttit i utredningen Hem för barn och unga men är nu tillbaka på SKR.

Ulrika Pudas är ledningsstrateg på avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad är med idag och lyssnar in för att få en lite bredare bild av nätverket.

Mari Forslund informerar kort från styrgruppen för Nationella yrkesresan. Resorna lanseras i den takt som planerat för Funk, Skadligt bruk och beroende och i höst kommer Äldre resan lanseras. Mari kommer tillbaka och pratar om hur en fortsättning skulle kunna se ut efter 2028.

Veronika påminner om att det finns flera förfrågningar i teams om att delta andra arbetsgrupper.

Läget kring prioriteringarna

Nätverket har röstat och tagit fram fem prioriterade områden, LSS-boenden, digitalisering, kompetensutmaningen, tilliten till socialtjänsten och kommunal hälso- och sjukvård. Barn och unga i samhällsvård har lagts till som ett extra sjätte område.

Nu finns ett verktyg i teams där ni ska lägga in era prioriterade områden [Prioriterade områden](#). Både Anna och Marta kan ta emot frågor kring verktyget. Skicka in i månadsskiftet september och oktober.

Ni jobbar med alla kommuner i ert län så att alla kommuner har samma prioriteringar. Vi kommer tillsätta motorer från SKR. Ni kan utse medarbetare på hemmaplan som arbetar med detta. De andra 42-nätverken har också gjort prioriteringar i sina respektive nätverk för att arbeta för en förflyttning.

Inspel.

Många har jobbat i sina län och kommit fram till gemensamma prioriteringar.

Information om nytt initiativ gällande tillfällig hemtjänst i annan kommun – deltagare till arbetsgrupp sökes. Information och dialog. Sabina Joyau, SKR plus Charlotta Ernman. Se bildspel.

Enkät har skickats ut till ett urval av kommuner, fyra områden har identifierades som extra tuffa. Bemanning, planering av hemtjänstinsatser, arbetsmiljö för medarbetarna och ekonomi. SKR har uppvaktat regeringen kring frågan men frågan kommer inte att utredas mer.

Sabina och Charlotte presenterar SKR:s initiativ till ett uppdrag för att stärka kommunerna i den här frågan. Fokus kommer vara att titta på en eventuell tidsfrist mellan kommuner, planeringsförutsättningar och hjälp att sprida goda exempel inom ramen för den rådande lagstiftningen. Arbetet behöver vara klart i februari 2026.

Diskussion kring möjligheten att säga nej, hemsjukvårdens delar, hemtjänstens roll och röst bör vara med. Vikten av politisk förankring.

Jämtland/Härjedalen och Laholm är intresserade av att vara med i arbetsgruppen.

Omvärldsbevakning kring nordiska lösningar för verksamhetssystem – information. Information, Klas Nilsson, SKR. Se bildspel.

Genomgång av verksamhetssystemen i Norge, Finland och Danmark, skillnader och likheter med de svenska förutsättningarna. Vad kan vi och vad kan vi inte ta efter?

Identifierade nyttor. Vikten av att ha samma språk i systemen för att kunna samarbeta mellan kommunerna och kunna följa upp data och att ha gemensamma krav så kommunerna kommer kunna upphandla på liknande sätt.

Vi kommer återkomma med info kring vad nya SOL kommer innebära för digitaliseringsarbetet.

Information om förslagen i HVB- utredningen Hem för barn och unga För en trygg, säker och meningsfull vård SOU 2025:84 och eventuella frågor inför remissvar 27 oktober. Information och dialog, Marta Gandra. Se bildspel.

Marta presenterar delar av utredningen och de övergripande förslagen. Utredningen anser att det krävs en omfattande reform av institutionsvården.

Utredningen föreslår att en ny placeringsform för barn och unga 0–20 år ska införas i socialtjänstlagen: *hem för barn och unga*. HVB ska endast få vårda vuxna. Vårdens innehåll ska regleras och utredningen föreslår en ny lag; lagen med särskilda bestämmelser för vård vid hem för barn och unga.

Diskussion kring IVO:s tillståndsgivning. Svår gränsdragning vad som är behandling och inte. Vad sker vid flytt över landsgräns och hur det påverkar hälso- och sjukvården och regionens ansvar. Bra att barnens fokus finns så tydligt med i utredningen.

Information om var i arbetet SiS-utredningen befinner sig och diskussion med nätverket om eventuell skrivelse till regering/utredningen. Mikael Mattsson Flink och Marta Gandra.

Förändringar har nyligen skett i och med att Lise Tamm har avgått som utredare för En reform av den statliga barn- och ungdomsvården (S 2024:01). Stefan Holgersson går in som ny särskild utredare.

Än så länge ligger den ursprungliga tidsplanen kvar med delredovisningen i november 2025 och slutredovisning i mars 2026.

Bra tid att ge era inspel nu.

SKR föreslår att skicka in en skrivelse till socialdepartementet om att förlänga utredningstiden. Hör av er med inspel till mikael.mattsson.flink@skr.se senast den 19 september. Vi återkommer med förslag på skrivelse.

Återkoppling från arbetet med Socialstyrelsen kring handläggning och dokumentation, Marta Gandra.

Efter önskemål från Socialcheferna och Föreningen Sveriges Socialchefer SFF har återkommande lyfts till Socialstyrelsen gällande behov av stöd för dokumentation för området myndighetsutövning barn- och unga och frågan har blivit ännu mer aktuell i och med nya SoL och de icke behovsbedömda insatserna.

Det finns en arbetsgrupp bestående av socialchefer, Marta Gandra och Socialstyrelsen. Socialstyrelsen kommer med ett utkast på åtgärder, vi delar dem när de är klara, de kommer även presentera arbetet på Socialchefsdagarna.

Diskussion och inspel.

Vi måste få ner dokumentationskraven och det skyndsamt och vi måste göra lika. Dokumentationen borde ta utgångspunkt från medborgaren och vi behöver systematiskt kunna följa upp. Diskussion om föreskrifter och handböcker. IVO:s roll. Skicka era exempel på frågeställningar och lösningar till Marta.

Samsjuklighetsdelegationen- information och dialog. Martin Färnsten och Zophia Mellgren. Se bildspel.

Martin och Zophia presenterar uppdraget och utredningens förslag, jurist Tilda Funk sitter också med i utredningen men är inte med idag.

Samsjuklighetsdelegationen tillsattes för att biträda regeringskansliet i arbetet med att genomföra en reform för mer samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet i form av skadligt bruk eller beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd. Uppdraget ska delredovisas i mars 2026 och slutredovisas den 15 dec 2027.

Regeringen har tydligt tagit ställning att genomföra samsjuklighets reformen. Martin går igenom vad delegationen arbetar med för att reformen ska bli verklighet. Budgetpropositionen för 2026 kommer ge mer info vad som kommer prioriteras.

Inspel och diskussion

Vikten av tydlighet för att få till en politisk förankring. Det är en stor kulturförflyttning. Det måste vara tydligt vad vi kan påbörja redan nu inom ramen för nära vård och nya Sol: där vi redan har lagstiftning idag. Det kommer ta tid. Det behöver göras mer tydligt vilka uppgifter som tillhör kommun alternativt regionen.

Information om RSS, NSK-S, S-KiS etc (kunskapsstyrningen) och dialog om vilka som arbetar med vad. Mari Forslund, Åsa Wassbäck. Se bildspel.

Presentation av den nationella kunskapsstyrningen för socialtjänsten. SKR och kommunerna arbetar gemensamt för att socialtjänsten ska bli jämlik, jämställd och kunskapsbaserad. 290 kommuner är med och finansierar det gemensamma arbetet.

Förordning om statlig styrning med kunskap (2015:155)

Ett råd med sju olika myndigheter. Socialstyrelsen håller i rådet. Tanken är att myndigheterna ska arbeta samordnat, behovsanpassat och effektivt. Kopplat till rådet finns en huvudmannagrupp med politiker många av dem sitter i SKR:s beredningar. Huvudmannagruppen möter myndigheter och för dialog kring vad som är extra viktigt för myndigheterna att fokusera på. Man hämtar inspel från socialchefsnätverket och NSK:s m.fl.

NSKs, (Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning) består av utsedda socialchefer från alla län, man fokuserar på kunskapsbaserad socialtjänst tillsammans med olika myndigheter och arbetar med ett område per år.

S-Kis (Socialtjänst- kommuner i samverkan) är styrgruppen som hanterar medlen för de olika satsningarna och som SKR rapporterar till. Lena Gartman från Orust är ordförande. Anmäl er intresse om ni vill ingå i gruppen.

Lena Gartman socialchef Orust berättar om S-Kis och NSK:s arbete. Jobbar framförallt med kunskapsfrågor som är långsiktiga, t.ex. har man stöttat arbetet

med Yrkesresan. Grupperingen är brygga mellan den nationella nivån och verksamheten.

Bidragsreformen, krav på aktivitet, bidragstak och kvalificering till välfärden. Var befinner vi oss nu och vad ser vi framåt. Ulrica Runemar, Fredrik Krait, Oscar Svensson. Se bildspel.

Ulrica berättar om bidragsreformen och vad som är nytt sen senast. Regeringens bidragsreform består av tre delar. Aktivitetstak, bidragstak, kvalificering av socialförsäkring och ekonomiskt bistånd.

SKR avstyrker i sitt remissvar både kvalificering av socialförsäkring och ekonomiskt bistånd. Det kommer innebära en övervältring till kommunerna och hänvisar till kommunernas ansvar. Många förslag finns på bordet och det är svårt att veta vad det kommer innebära.

Fredrik berättar om det arbete man gör tillsammans med Arbetsförmedlingen.

SKR för dialog och debatt och har träffat Regeringskansliet. Jobbat med att identifiera behovet av implementeringsstöd och vad SKR:s roll ska bli i de här frågorna.

Vi återkommer i oktober och har då förhoppningsvis mer information.

Inspel:

Önskan om en PPT som beskriver aktivitetskravet. Diskussion kring sysselsättning i kommunal verksamhet.

Diskussion om att bjuda in IVO:s GD (och eventuellt SoS GD) och vilka frågor nätverket vill diskutera med dem. Samt eventuella övriga frågor. Åsa Furén Thulin.

Åsa visar förslag på frågeställningar till IVO.

Inspel och förslag på frågor:

Hur kommer tillsynen av omställningen till nya SoL och nya arbetssätt och IVO:s syn på dem. IVO:s syn på lärande tillsyn? Granskning av samverkan mellan två olika huvudmän görs sällan. Tillståndsfrågan. Otydlighet kring vilka regler som gäller för att starta ett hem.

Marta ska försöka boka in både IVO:s och Socialstyrelsens generaldirektörer till decembermötet men att vi delar upp frågorna till dem. Inför mötet kommer vi att skicka ut underlag.

Mötet avslutas.